

A Titanicról származó tárgyakat is kiállítanak Szegeden

Jövőre emelik ki a dereglyét

A TISZA REJTETT KINCSEI

Romok és elsüllyedt vízi járművek a mederben

1. Elsüllyedt dereglye
2. Elsüllyedt úszóponton
3. Ismeretlen objektum
4. Északi vártorony

Forrás: Geomega Kft.

DM-grafika

A Tisza szegedi szakaszán talált sószállító dereglye roncsait várhatóan csak jövő nyáron emelik ki a hullámsírból. A kutatást végző Octopus egyesület tervei szerint 2005-ben Szeged adhatna otthont az első magyar víz alatti régészeti kiállításnak, amelyen bemutatnák a Titanicról származó tárgyakat is.

Emlékeztet, hogy május közepén az 1723-ban elsüllyedt, római kori oltárköveket szállító dereglye után kutatva egy 18-19. században készült hajóra bukkantak a búvárok Szegednél a Tiszában. A kutatást végző Octopus Tengeri Régészeti Kutató Egyesület tagjai a Bertalan híd lábától mintegy kétszáz méterre, 11 méter mélyen találták meg a hajót. A búvárok felszínre hozták a roncs mellől egy 60 centiméteres fadarabot és egy két és fél méteres oldaldeszkát, valamint egy rögzítésre használt sarokszöveget. Szalóky K. Attila expedícióvezető, az Octopus egyesület elnöke lapunknak elmondta, hogy má-

jus végén a dereglyétől mintegy 40 méterre egy hajóikötésre használt úszóponton találtak a mélyben. Közvetlenül a ponton mellett egy nagy kiterjedésű, legalább 2 méter magas dombot fedeztek fel, amely a geofizikai mérések adatai alapján több nagyméretű tárgyból áll össze.

Az expedícióvezető elmondta, június második felében befejezik a kutatás felderítési szakaszát. Hangsúlyozta: a dereglye a feje tetején, majdnem egyben fekszik a homokban. Az orr része szinte teljesen ép, a far része rongálódott meg. Noha a kormeghatározás még nem zárult le, feltételezhetően a kisebb fadarab 1864-ből származik. Szalóky elmondta, hogy az adatok alapján az Octopus búvár-régésze méretarányosan elkészítette a mélyben fekvő dereglye rajzát. Vizsgálataik szerint a 12-13 méter hosszú hajó 30-35 tonna terhet tudott a fedélzetére venni. A szakirodalomban eddig semmilyen hasonló építési és kinézetű hajót nem találtak, így nagy a valószínűsége

annak, hogy egy olyan sószállító dereglyére bukkantak, amelyet egykoron a Maroson használtak. Az Octopus elnökétől megtudtuk: június második felében szivattyúzással megvizsgálják a roncsot és elvégzik azokat a méréseket, amelyek nélkülözhetetlenek a kiemelési terv elkészítéséhez.

Merülés Fotó: Schmidt Andrea

AZ ISMERETLEN OBJEKTUM

A Tisza medrének geofizikai átvizsgálásakor egy több mint 80 méter hosszú víz alatti objektumot jeleztek a műszerek a Bertalan híd közelében. Többen tudni vélik, hogy itt süllyesztették el a hetvenes években a Szöke Tisza I. nevű oldal-lapátkerekes gőzhajót. Mégpedig oly módon, hogy kotróhajóval egy hatalmas gödröt ástak a mederben. Vízügyi szakemberek elképzelhetetlennek tartják, hogy így temetnek hullámsírba egy hajót. Pontos dokumentum erről nincs. Ugyanakkor a kérdés továbbra is él: mit jeleztek a műszerek, mi van a mélyben? Szalóky K. Attila elmondta, ha lehetőségük lesz rá, megmerülnek a helyet, hogy kiderítsék, mit rejt a Tisza.

séhez. Ezzel párhuzamosan ellenőrző merüléseket végeznek majd a dombnál, hogy megállapítsák annak összetételét. Bizunk abban – mondta Szalóky K. Attila –, hogy sikerül megtalálni a római oltárköveket is. Ugyanakkor hozzátette: a Bertalan híd építései a korabeli kikötő helyét sokkal nagyobb kiterjedésben erősítették meg közsórással, mint ahogy az az előzetes információik alapján sejtethető volt, így az is lehet – hangsúlyozta –, hogy az oltárkövek részben vagy egészen a közsórással vannak.

Az elsüllyedt dereglyét legkorábban 2005 nyarán emelhetik ki a Tiszából. A tervek és technikai feltételek el-előkészítése ugyanis legkevesebb egy évet vesz igénybe. Várhatóan egy kalodát építenek majd a roncs köré, hogy a kiemelés során ne essen szét a hajó. – Mivel a dereglye fejlel felel fekszik az üledékbe ágyazva, az egyik legnehezebb kihívást az jelenti, hogy úgy kell a víz alatt megfordítanunk a 4-5 tonna súlyú testet, hogy az ne sérüljön meg. Mindezt vak sötétben, erős sodrásban végzik majd a búvárok – mondta Szalóky K. Attila. Ezt követően daru segítségével emelik a felszínre a dereglyét, amit azonnal a konzerválás helyszínére szállítanak. Megtudtuk: a Móra Ferenc Múzeum vezetőivel és szakembereivel meg egyeztetnek ebben az ügyben.

A teljes feltárás pontos költségei még nem ismertek, de az – az előzetes számítások szerint – legkevesebb 60 millió forintból véggezhető el, amiből csak a konzerválás mintegy 20 millió forint. Szalóky elmondta, hogy a kutatás fővédnökével és védnökével, Újhelyi István szegedi szocialista országgyűlési képviselővel, illetve Kósa Zsigmonddal, a Tisza Volán Rt. felügyelőbizottságának elnöke folyamatosan tárgyalnak a kiemelés és a konzerválás finanszírozásáról.

Nemzetközi kurzus Fürst Jánossal

Kevés a zenekar, sok a karmester

Nyolc országból érkeztek pályakezdő karmesterek arra a nemzetközi kurzusra, amely Fürst János vezetésével és a szimfonikus zenekar közreműködésével kezdődött Szegeden.

Acél Ervin, a szimfonikus zenekar korábbi igazgató-karnagya a kilencvenes években hirdette először nemzetközi karmesterkurzust Szegeden. Most az együttes művészeti vezetője, Fürst János – aki a párizsi Conservatoire karmesterképzőjének professzoraként számos növendékét indította el a pályán – a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának támogatásával egy londoni cég szervezésében csábított ide nyolc fiatal dirigens. Egy-egy jelölt érkezett Brazíliából, Olaszországból, Finnországból, Franciaországból, Dániából, Hollandiából, Romániából és Svédországból.

Műhelytitkok

– Amikor jó karmesterekkel dolgozunk, úgy tűnik, a vezénylés nagyon könnyű dolog, nem is értjük, mit kell ezen tanulni. Ilyenkor derül ki: vannak olyan műhelytitkok, amikre nem is gondolnánk – mondta a tegnapi próba szünetében Kosztándi István, a zenekar koncertmestere, aki szerint nyolc dirigens nyolc különböző felfogásban bontogatja a szárnyait. A szakmai felkészültség mellett talán az a legfontosabb, hogy kinek milyen a kisugárzása, mennyire tudja magával ragadni a zenekart. A szegedi muzsikuskok győngyöző homlokokkal hőiesen játszottak a fülledt katlantárra változott Fricsay Teremben, ahol igencsak kelte a légkondicionálás.

Logikusan zenélni

– Azt a legnehezebb megtanítani, hogyan kell egy zenekarral logikusan dolgozni. Szeretném átadni ezeket az ifjú karmestereknek mindazt a tapasztalatot, amit az évtizedek alatt sikerült összegyűjtenem, hogy elkerülhessék a legjellemzőbb hibákat. A dirigálás megfoghatatlan valami, sokan azt hiszik, ha elkezdnek mozogni egy zenekar előtt, akkor már vezényelnek is – humorizált Fürst János. A láthatóan nagy tekintéllyel rendelkező karmester nem professzorosan, hanem a nagy muzsikusokra jellemző laza magabiztossággal javígtatta ifjú kollégáit, akik valamennyien diplomás karmesterek, néhányan már zenekarnál dolgoznak. Fürst szerint Szeged ideális helyszín nemzetközi zenei kurzusok számára: barátságos, intim hangulatú, de nem vidéki. Két éven át készítette el ezt a kurzust, boldog, hogy megvalósult, és szeretné a jövőben évente megrendezni. Amikor arról faggatnánk: a résztvevők között akad-e olyan, akiről biztosan hallunk a jövőben, Fürst János nem vállalkozik jóslásra, úgy véli, a karmesterek karrierjének alakulása nemcsak a tehetségen múlik, hanem a szerencsén és a dirigens pályafutása során érő hatásokon is.

Latin hely

– Sao Paulóól érkeztem, az internetről szereztem tudomást erről a kurzusról. 2000-ben Lukács Ervin növendékeként diplomáztam a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián, azután Bécsben tanultam három évig. Szeretnék Európában dolgozni, de ha lehetőséget kapnék, akár Brazíliában is szívesen dirigálnék. A pályakezdő karmestereknek a világon mindenhol nehéz a dolguk, mert kevés a zenekar, sok a dirigens – mondta a magyarul is kitűnően beszélő Rodrigo De Carvalho, aki szerint a szegedi muzsikusok nyitottak, segítőkészek, ezért élmény velük dolgozni. Tetszik neki a város is, úgy véli közelebb áll a latin mentalitáshoz, mint Budapest.

A karmestereknek Gyüdi Sándor, Elisabeth Askren, Devich Sándor és Garamhegyi Ábel is tart elméleti előadásokat. A kurzus nyilvános záró koncerttel fejeződik be: szombaton este 7 órától a Fricsay Teremben a három legkiválóbb résztvevő vezényli a szimfonikusokat. A tervek szerint a legjobb fiatal dirigens a jövő évadban koncertre is visszavárja a zenekart.

HOLLÓSI ZSOLT

Fürst János (középen) magyaráz az egyik dirigensnek Fotó: Karnok Csaba

TITANIC-TÁRGYAK SZEGEDEN

■ Az Octopus egyesület két éve szervezi az első magyar víz alatti régészeti kiállítást, amelyen világhírű hajóroncsok leleteit mutatnák be. Szalóky K. Attila egyesületi elnök elmondta: elképzelhető, hogy az eredetileg Budapestre tervezett kiállítást 2005-ben Szegeden rendezik meg. Ezen nem csupán a Tiszából kiemelt sószállító dereglyét és a világhírű nankingi hajóroncs porcelán és aranyrud leleteit, de a Titanicon talált tárgyakat is megtekinthetnek a látogatók.

QUAESTOR KÖTVÉNY
www.quaestor.hu

12,75%

stabilan magas

Az egy éves állampapírkamatot mindig meghaladó, kiszámítható kamatozás!

Jelen hirdetés nem minősül nyilvános ajánlattételnek, és nem helyettesíti a QUAESTOR Ingatlan Kötvény, a PSZÁF által III/10.260/2001. számon 2001.03.29-én jóváhagyott hivatalos tájékoztatójának megismerését! A Kibocsátási Tájékoztató megtekinthető a Forgalmazó helyeken.

Szeged, Kölcsey u. 11. I. em. Tel.: 62/424-565

48 órán belül **Ön nyert, a bank fizet!**

Igényeljen Személyi Kölcsönt a Citibanktól, és egy havi részletet elengedünk.*

6720 Szeged, Nagy Jenő u. 1. (a N. J. és a Feketesas u. találkozásánál)
Nyitva tartás: H-P 8-16
Tel.: (62) 554-770

Szeged, Béke u. 9/a. Tel.: (62) 555-200

citibank

*Az ajánlat 2004. május 27-től július 30-ig érvényes. Az akció részletes feltételei hozzáférhetők a bankhálókban, 06-40-40-10-40-es Hívásvonalon és a www.citibank.hu internetes oldalon. **Az akció 2004. június 3-tól június 3-ig tart. A hitelkamat 48 órán belüli előbírálással kapcsolatos feladatok a hitelállomány és a hitelállomány kiemelésével szemben. Mindkét akcióhoz kapcsolódóan a hitelkamatot a Citibank Rt. számítógépes rendszereiben való rögzítéssel közzéteszi az iránymű. A Citibank mindkét akció feltételeit és időtartamát működtetésének jogát fenntartja. A Citibank Személyi Kölcsönök felhasználási céljára nem köthet fogyasztói kölcsönök. A Citibank a kölcsönt a feltételtől függően a szerződéskeletkezés időpontjának napján. A szerződéskeletkezés és az akció kiemelésének feltétele a teljes hitelállomány eredményéről függ. Ez az akció kizárólag a fiyalemlékfélést szolgálja, nem minősül nyilvános ajánlattételnek vagy tájékoztatónak. THM: 13,97% - 37,37%

Nem mindennapi!

DÉLMAGYARORSZÁG

Reggel

ILYEN MÉG NEM VOLT!*

RONCSAUTÓ-BESZÁMÍTÁS

AKÁR 400 000 Ft-ért!
0 Ft ÖNERŐ, 0 Ft KEZELÉSI KÖLTSÉG, SUZUKI

2,004%-OSTHM
60 000 Ft értékű benzinutalvány!

ÉS EZ MÉG MIND SEMMI!!

RÁADÁSKÉNT:

+ MINDEN GÉPKOCSIBÓL
125 000 Ft kedvezmény**
+ 1 000 000 Ft értékű baleset-biztosítás

VESZPRÉMI Autószalon Kft.
H-6727 Szeged, Algyői út 65.
Tel.: 62/473-000 • Tel./fax: 62/473-001 • Mobil: 30/349-1791
• E-mail: suzuki.veszpremi@vnet.hu

*Az akció a készlet erejéig tart. A kedvezmény nem összevonható. A részletekről érdeklődjön kereskedésünkben. **Magyarországon gyártott gépkocsikra érvényes.